

„SDÍLENÉ HISTORIE“ PRO EVROPU BEZ DĚLÍCÍCH BARIÉR

▶ Vliv průmyslové revoluce

▶ Vývoj ve vzdělání

▶ Lidská práva zobrazená v dějinách umění

▶ Evropa a svět

universität
wien

Austrian Chairmanship
Council of Europe
November 2013 – May 2014
Présidence de l'Autriche
Conseil de l'Europe
Novembre 2013 – Mai 2014

COUNCIL OF EUROPE

Navigace

„Výuka historie je hlavním nástrojem a základním faktorem pro vzájemné poznání, porozumění, smíření a důvěru mezi národy, národnostmi a etniky obyvatel.“
(Z Bílé knihy o inter-kulturním dialogu,
„Žijme spolu jako rovnocenní a důstojní občané“)

DIGITÁLNÍ PUBLIKACE

Sdílené historie je digitální e-učebnice s návazností (links) na různé další informační zdroje a na odborné prameny. Tvoří ji soubor názorných výukových a studijních materiálů, primárně určených pro vzdělávání učitelů. Jsou v ní četné příklady vhodné pro praktickou výuku a výchovné cíle. Publikace poskytuje instruktivní materiály pro jakýkoliv druh didaktického vzdělávání. Je vhodná pro studenty pedagogických kurzů, pro začínající učitele nebo pro další vzdělávání učitelů všech stupňů škol, včetně univerzit. Obsah výukových materiálů byl psán s předpokladem, že je možné jednotlivé texty upravit pro praktickou výuku nebo vzdělávání pedagogů.

MEZINÁRODNÍ PROJEKT (2010-2014)

„Sdílené historie“ je zatím posledním z řady mezinárodních projektů Rady Evropy zacílených především na ty aspekty evropské minulosti, jenž zanechaly svůj „otisk“ v celoevropském prostoru, ovlivnily jeho kulturní a životní prostředí. Země kontinentu odjakživa propojuje vzájemná výměna, v ekonomice nebo výměna vizí a myšlenek, jejichž paralely a vzájemné kontakty lze sledovat od počátku evropských dějin.

V historii světadílů se však objevují také tenze a konflikty i rozmanitý a specifický vývoj v jednotlivých regionech. V evropských dějinách se opakovala i období usmíření a spolupráce. Evropa je od minulosti diverzifikovaná, v jejím vývoji lze sledovat souběh různých kulturních proudů, ale i velké difference ve vývoji jednotlivých zemí a jejich národní identity. Historický vývoj v Evropě nebyl nikdy přímočarý, byl a je „křivolaký“, doprovázený početnými kontroverzemi ovlivňujícími demografické složení obyvatel, ekonomiku, vědu a technologii, kulturu a životní styl. Tyto rozmanité fenomény v historickém kontextu popsali, analyzovali a zhodnotili autoři příspěvků z různých zemí. Proto je tato digitální učebnice kolektivním dílem, jejíž autoři ukazují na příkladech konkrétní podobu evropské vzájemnosti, ale i problémy z minulosti, které přesahují do současnosti.

RADA EVROPY A VZDĚLÁVÁNÍ V OBORU HISTORIE

Jedním z oborů, na který se Rada Evropy už od svého vzniku zaměřila, byla historie a její výuka. Historie se může stát velkým přínosem pro výchovu k evropské souměřitelnosti a k demokratickému občanství. Výuka dějin hraje v lidském životě velkou roli, pozitivní i negativní. Může se však stát mostem, jenž překlene rozdíly a lidi z různých částí kontinentu spojuje. Tím se vytváří mezi evropskými národy a etniky pouto vzájemného porozumění a důvěry.

Tato publikace, jak její autoři očekávají, má přispět k dosavadním a současným aktivitám Rady Evropy v oblasti inter-kulturního dialogu prostřednictvím poznávání minulosti. Navazuje na doporučení Výboru ministrů a členů parlamentu: Inter-kulturní dialog a výuka historie v různých formách (CM/Rec, 2011/6), výuka historie a poválečné konflikty (Doporučení 1880, 2009), a na dokument Výuka historie v Evropě v 21. století (Rec, 2001, 15)

Nový projekt Shared Histories without Dividing Lines, „Sdílené historie bez dělicích bariér“, rozšiřuje a navazuje na pojetí a na výsledky předchozích projektů, takových jako jsou:

- ▶ Rozvoj multi-perspektivy, zvláště multi-perspektivy ve výuce dějin, „přůvodce“ pro učitele, autor Robert Stradling (2003).

- ▶ Výsledkem práce s důležitými daty a klíčovými událostmi, významnými body v průběhu dějin Evropy, je publikace „Křížovatký v evropských dějinách“
- ▶ Rozdílné pojetí klíčových a důležitých událostí v dějinách Evropy, 2006, srovnávací studie, jež analyzuje rozdílné koncepty ve výuce dějepisu. Ve studii jsou popsány a analyzovány různé způsoby výuky dějin v souvislosti s kulturním prostředím v diversifikovaných evropských společnostech. Výsledkem je přijetí dokumentu Recommendation CM, 2011/6

Shared Histories, Sdílené historie, e- kniha, která byla zveřejněna v roce 2014 u příležitosti 60. výročí Evropské kulturní konvence

CO ZNAMENAJÍ „SHARED HISTORIES“, „SDÍLENÉ HISTORIE“?

Po dlouhou dobu byly dějiny a historické události interpretovány většinou jen jedním způsobem. Výuka vědecké disciplíny byla podřízena především zájmům a potřebám etno-centrických skupin. Základní ideová koncepce publikace „Sdílené historie“ se zakládá na dialekticky pojatých historických událostech. Taková koncepce umožňuje pochopit historické dění a jednání účastníků z různých úhlů a stanovisek. Osvětluje komplex složitých procesů a jednání zúčastněných aktérů v historických souvislostech. Je svým způsobem pokusem „objektivizovat“ minulost. Tento přístup de-konstruuje zažitá stereotypy, zděděné mýty o vlastní identitě a negativní postoj k „jiným lidem“, národům a skupinám obyvatel. Chce ukázat historii v celé její komplexnosti.

Publikace „Sdílené historie bez dělicích bariér“ zdůrazňuje společné zkušenosti a klady soužití více, než pouhou negativní jednostrannou interpretaci historického dění. Je to pojetí ve smyslu „vaše historie je součástí i naší historie“, což znamená historie nás všech, kteří žijí v tomto geografickém a kulturním prostoru. To však neznamená, že je evropská historie jednotná, je mnohvrstevnatá, protože ji s námi sdílí a prožívají velké počty lidí, „sdílená historie“ neznamená „tatáž“.

Projekt se zaměřuje v rámci evropské historie na sdílené myšlenky a hodnoty, avšak i s ohledem na rozdíly v historickém vývoji. Zkoumá společné zkušenosti z minulosti, včetně odlišností a konfliktů. Může být také pojat jako projekt zkoumající vymezený společný prostor, jenž obsahuje geografické, historické a kulturní dimenze. Tři zásadní záměry projektu jsou: zvýšit povědomí společného historického dědictví členských států, přispět k prevenci konfliktu a dospět ke vzájemnosti a smíření. Pokračuje a doporučuje závěry, které jsou obsaženy v White Paper on Intercultural

Dialogue “Living together as equals in dignity”, adopted by the Council of Europe Committee of Ministers in 2008 (Bílá kniha o interkulturním dialogu, „Žijme spolu jako rovnoprávní a důstojní občané“, přijatá výběrem ministrů, Rada Evropy, 2008

CO DIGITÁLNÍ UČEBNICE OBSAHUJE?

Téma „sdílené evropské historie“ není pojato jako přehled obecných dějin Evropy, ale obsahuje řadu různých vybraných a inspirujících námětů zpracovaných jako výukové materiály, jenž pojednávají o historických událostech v jednotlivých zúčastněných zemích. Každé téma je náležitě dokumentováno, prezentuje různé způsoby a didaktiku výuky a zvláště ukázky kontinentálních dějinných souvislostí v jednotlivých evropských zemích. Zvolená témata v této učebnici jsou:

Vliv Průmyslové revoluce, Vývoj ve vzdělávání, Lidská práva a jejich reflexe v historii umění, Evropa a svět.

V rámci tematického okruhu jednotlivé tematické celky, záměrně zvolené, poskytují významná a detailnější poznání problematiky popisovaných historických událostí. Zaujmu uživatele relevantními historickými zdroji. Každý tematický celek obsahuje řadu teaching units, výukových celků, a jiných pedagogických materiálů určených pro různé věkové skupiny uživatelů. Učitelé mohou texty případně zpracovat nově, adaptovat je pro potřeby své konkrétní výuky a podle vzdělanostní úrovně studentů

Tato publikace byla vypracována a publikována díky štědré finanční podpoře norské vlády.

Interaktivní e-publikace je dostupná na této web-site:

<http://shared-histories.coe.int>

Photos: Shutterstock, Council of Europe
Layout: DPPD, March 2015
Printed at the CE

PREMS 027215

CES

www.coe.int

Rada Evropy je čelnou organizací pro lidská práva na evropském kontinentě. Sdružuje 47 států, včetně 28 členských států Evropské unie. Všechny členské státy Rady Evropy se přihlásily k Evropské úmluvě pro lidská práva, dohodě uzavřené s cílem ochrany lidských práv, demokracie a právního státu. Nad dodržováním Úmluvy v jednotlivých členských státech bdí Evropský soud pro lidská práva.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE